

Kommunale udbud af grønne driftsopgaver 1997-2003

Nuppenau, Christine; Lindholst, Andrej Christian; Petersen, Karen Sejr

Publication date:
2005

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Nuppenau, C., Lindholst, A. C., & Petersen, K. S. (2005). *Kommunale udbud af grønne driftsopgaver 1997-2003*. Center for Skov, Landskab og Planlægning/Københavns Universitet. Arbejdsrapport / Skov & Landskab Nr. 10

Skov & Landskab

Center for Skov,
Landskab og
Planlægning • KVL

Kommunale udbud af grønne driftsopgaver 1997-2003

Christine Nuppenau, Christian Lindholst og Karen Sejr

Arbejdsrapport Skov & Landskab nr. 10-2005

Rapportens titel

Kommunale udbud af grønne driftsopgaver 1997-2003

Forfattere

Christine Nuppenau, Christian Lindholst og Karen Sejr

Serie

Arbejdsrapport nr. 10-2005

Rapporten publiceres udelukkende elektronisk på www.SL.kvl.dk.

ISBN

87-7903-256-7

Udgiver

Skov & Landskab

Hørsholm Kongevej 11

2970 Hørsholm

Tlf. 3528 1500

E-post: sl@kvl.dk

Gengivelse er tilladt med tydelig kildeangivelse

I salgs- eller reklameøjemed er eftertryk og citering af rapporten samt anvendelse af navnet *Skov & Landskab* kun tilladt efter skriftlig tilladelse

Skov & Landskab er et
selvstændigt center for
forskning, undervisning,
formidling og rådgivning
vedr. skov, landskab og
planlægning ved Den
Kgl. Veterinær- og
Landbohøjskole (KVL)

Indholdsoversigt

Indledning.....	2
Baggrund	2
Formål og indhold	2
Andre undersøgelser.....	3
Publicering	3
Materialet	4
Metode og afgrænsning af data	4
Resultaterne	6
Udbudsformer.....	6
Udbudstyper	6
Vindende entreprenør.....	8
Kontrakternes størrelse.....	8
Kontraktperiode.....	9
Sammenfatning.....	10
Eksempler på udbud	11
Kilder.....	12
Datakilder	12

Tabeller

Tabel 1 – Kilder og dataperiode.....	4
Tabel 2 – Antal udbud og kommuner efter årstal.....	5
Tabel 3 – Udbudsformer	6
Tabel 4 – Udbudstyper	7
Tabel 5a – Kommunestørrelse og udbudstype - udskiftes	7
Tabel 5b – Kommunestørrelse og fordeling af udbud - udskiftes.....	8
Tabel 6 – Vindende entreprenør og udbudstyper	8
Tabel 7 – Laveste bud/år, udbudstype og vindende entreprenør.....	9
Tabel 8 – Kontraktperiode.....	10
Tabel 9 – Eksempler på udbud	11

Indledning

Baggrund

Som et bidrag til udviklingen af udbuds- og udliciteringsformer i parkforvaltningen har Hede- selskabet Skov og Landskab, Niras rådgivende ingeniører og planlæggere A/S, Herning Kommune og *Skov & Landskab* udviklet servicekonceptet HelPark (Randrup et al. 2004). I forbindelse hermed blev der foretaget en undersøgelse af kommunale udbud af grønne drifts- opgaver med data fra 1997 og frem til starten af 2003. Denne arbejdsrapport præsenterer un- dersøgelsens resultater og måden hvorved disse er fremkommet.

Formål og indhold

Gennem de seneste 10-20 år har kommunerne i stigende omfang benyttet sig af at udbyde de grønne driftsopgaver (Kommunernes Landsforening 2001) og tendensen ser ud til at fortsætte. I 1999 benyttede knap ¼ af de danske kommuner sig af udbud af grønne driftsopgaver, mens ligeså mange havde planer om at udbyde grønne driftsopgaver i fremtiden (Juul & Nuppenau 2000). Med den politiske opprioritering af markedsorienteringen af den offentlige sektor kan det forventes, at udbud og udlicitering af grønne driftsopgaver vil få stigende betydning frem- over. Udbud og udlicitering af grønne driftsopgaver er således i mange kommuner blevet en fast bestanddel af parkforvaltningen.

Formålet med undersøgelsen har været at skabe overblik over tendenser og fakta vedrørende kommunale udbud af driftsopgaver på det grønne område. Undersøgelsen fokuserede på hyp- pigheden af kommunale udbud, fordelingen af opgaver mellem offentlige og private entrepre- nører, anvendelse af kontrolbud og konsekvensen for valg af entreprenør samt sammenhæn- gen mellem kontraktstørrelse og valg af entreprenør. Udover disse aspekter har undersøgelsen bidraget til at afdække andre forhold omkring den aktuelle kommunale udbudspraksis. Dette har været afhængigt af datamaterialets karakter og beskaffenhed og omfatter bl.a. anvendelsen af forskellige udbudsformer og -typer, kontraktperiodens længde og tilbuds- og kontraktsum- mer.

Undersøgelsen bygger på data fra rådgivende ingeniørfirmaer og private entreprenører samt en række offentligt tilgængelige databaser. I alt omfatter undersøgelsen 90 udbud foretaget i 59 forskellige kommuner. Det indsamlede materiale er samlet i regneark (Excel) og gennem systematisering og analyse er forskellige aspekter ved kommunale udbud af grønne driftsop- gaver beskrevet.

Det materiale, der præsenteres i det følgende giver information om:

- Fordeling i udbud efter år,
- fordeling i udbudsformer (offentligt udbud, begrænset udbud),
- fordeling i udbudstyper (geografisk udbud, totaludbud og funktionsbestemte udbud),
- fordeling i kontraktlængde (herunder option for forlængelse),
- fordeling i kommunestørrelse og udbudstype,
- fordeling i vindende entreprenør (offentlig og privat), og
- fordeling i laveste udbudssum i forhold til udbudstype og vindende entreprenør.

Det indsamlede materiale beskriver aktuelle tendenser i forbindelse med udbud af grønne driftsopgaver og kan desuden anvendes til at opstille og underbygge antagelser om de kom- munale udbud af grønne driftsopgaver.

Andre undersøgelser

I 1999 foretog Kommunernes Landsforening en undersøgelse blandt danske kommuner for at afdække omfanget af udbud og udlicitering af en række kommunale driftsopgaver, herunder grønne driftsopgaver (Kommunernes Landsforening 2001). Siden er der ikke lavet systematiske opgørelser over, hvor mange udbud af grønne driftsopgaver der er gennemført i de danske kommuner. Undersøgelsen fra Kommunernes Landsforening omfatter desuden ikke mere detaljerede oplysninger om de kommunale udbud af grønne driftsopgaver, eksempelvis om udbudstype, opgavernes omfang eller resultaterne af de afholdte udbud.

Forskningscentret for Skov & Landskab gennemførte i 1999 en spørgeskemaundersøgelse, hvoromkring 80 % af de danske kommuner svarede på spørgsmål om den kommunale parkforvaltnings organisation, økonomi, markedsføring, udbudspraksis mm. Undersøgelsen afdækkede blandt andet om kommunerne benyttede udbud af driftsopgaver, om de havde aktuelle planer om at udbyde, om drivkraften bag udbud og om de forventede eller oplevede konsekvenser af udbud for den kommunale organisation (Juul & Nuppenau 2000).

I forbindelse med HelPark (Randrup et al. 2004) blev der gennemført en spørgeskemaundersøgelse af danske anlægsgartneres incitament til og erfaringer med at byde på offentlige udbud. Undersøgelsen omfattede medlemmerne i Danske Anlægsgartnere og 63 % af disse svarede på spørgeskemaet. Undersøgelsen afdækkede bl.a. medlemmernes virksomhedsområder og kundegrupper, aktivitetsfordeling (geografisk), omsætning, erfaringer med og holdninger til brugen af udbud af grønne driftsopgaver, virksomhedsoverdragelse og samarbejde med andre virksomheder samt præferencer i forbindelse med udbud af grønne driftsopgaver for så vidt angår udbudsstørrelser, kontraktperioder og geografi (afstand) (Balsby Nielsen et al. 2005).

Publicering

Dele af undersøgelsens resultater er publiceret som:

Lindholst, C., Nuppenau, C. & Sejr, K. 2004: Kommunale udbud og udliciteringer af grønne driftsopgaver – analyse af markedet, Stads- og Havneingeniøren 04/2004 p. 53-55¹

Lindholst, C. 2004: Kommunale udbud af grønne driftsopgaver – fakta og tendenser, Park & Landskab videnblad 3.3-25, *Skov & Landskab*.

¹ Bemærk at figur 3 i artiklen ikke er korrekt på grund af en fejl i datasættet. Der henvises i stedet til Lindholst C 2004, figur 2, hvor fejlen er rettet.

Materialet

Metode og afgrænsning af data

Undersøgelsen bygger på data om kommunale udbud af grønne driftsopgaver i perioden 1997 til starten af 2003. Data er udarbejdet på baggrund af materiale fra forskellige kilder:

- Private rådgivere og entreprenører, der har erfaringer fra udbud af grønne driftsopgaver; Hedeselskabet Skov og Landskab, Niras rådgivende ingeniører og planlæggere A/S og COWI A/S. Fra disse foreligger lister over udbudsforretninger og licitationer, som virksomhederne har deltaget i.
- Offentliggjorte EU-udbud i perioden 2000-2003 fundet på www.udbudsportalen.dk. De EU-udbud der indgår i undersøgelsen falder indenfor kategorierne "vedligeholdelse af parker", "beplantning og havearbejde", "vedligeholdelse af arealer" "drift af sports- og idrætsanlæg", "pleje af træer", "tjenesteydelser indenfor havebrug" og "blomsterdekoration". Opgaver indenfor "landskabspleje" er ikke medregnet.
- Udbud offentliggjort i Dagbladet Licitation i perioden 1997-2003 fundet på www.licitationen.dk. De udbud der indgår i undersøgelsen er fundet med søgeordene "+grønne områder", "+parkdrift –grønne områder", "+træer –parkdrift –grønne områder"
- Udbud som indgår i en undersøgelse foretaget af Kommunernes Landsforening vedrørende perioden 1994-1999 (Kommunernes Landsforening 2001).

Undersøgelsen omfatter udelukkende kommunale udbud, i alt 90 udbud fordelt på 59 kommuner. Data fra de forskellige kilder er gennemgået for eventuelle sammenfald, således at samme data ikke optræder flere gange. Herudover er nogle data valideret og uddybet ved korrespondance med kommunerne. Tabel 1 viser de kilder der indgår i undersøgelsen, antallet af udbud kilderne enkeltvis belyser, samt de perioder der dækkes.

Tabel 1 – Kilder og dataperiode. Tabellen angiver undersøgelsens kilder, antallet af udbud de belyser, de perioder kilderne dækker og hvornår materialet fra kilderne sidst er opdateret.

Kilde	Dataperiode	Type og dato	Antal udbud
Hedeselskabet	2000-2003	Liste modtaget 09.05.03	35
Cowi	1999-2003	Liste dateret 16.06.03	15
Niras	1999-2003	Liste dateret 28.05.03	8
EU-udbudsdatabasen	2000-2002	Søgning 03.02.03	26
Dagbladet Licitationen	1997-2003	Søgning 05.02.03	70
Kommunernes Landsforening	1994-1999	Survey 2001	1

Undersøgelsen omfatter udbudsformerne EU-udbud, offentligt udbud og begrænset udbud. EU-udbud og begrænset udbud kan være med eller uden prækvalifikation. De 59 kommuner svarer til 21% af alle danske kommuner (i 2003). Ikke alle de anvendte kilder dækker hele undersøgelsesperioden, men perioden 2000-2002 er dækket af samtlige kilder. 70 af de 90 udbud er registreret i denne periode. Undersøgelsen omfatter også udbud, som efterfølgende kan være aflyst.

På grund af manglende tilgængelighed omfatter undersøgelsen ikke alle kommunale udbud af grønne driftsopgaver i perioden. Det har heller ikke været muligt at foretage en tilfældig udvælgelse i den undersøgte population og de foreliggende informationer er derfor ikke statistisk repræsentative for samtlige kommunale udbud af grønne driftsopgaver i undersøgelsens periode.

Udover de udbud som annonceres offentligt, indkøber kommunerne i varierende omfang ydelser hos private entreprenører til at løse specielle eller konkrete opgaver (Knudsen 2003). Et eksempel er underhåndsbud, hvor tilbud indhentes på anden måde end ved at annoncere udbuddet (Hørlyck 2002;8, jf. tibl §4, stk. 5). Det egentlige omfang af opgaver som løses via underhåndsbud i kommunerne er ikke kendt, men nogle kommuner angiver et omfang på 10-15% af den årlige omsætning (Nuppenau 2005). På tilsvarende vis kan der forekomme udbud, som kun annonceres i lokale medier. Sådanne udbud er ikke omfattet af undersøgelsen.

Kun en enkelt af kilderne opgiver tilbudssummer fra de bydende entreprenører og navnene herpå. At indhente sådanne oplysninger kræver almindeligvis henvendelse til de kommuner som har udbudt opgaver, idet rådgiverne ofte ikke kan/ønsker at frigive disse oplysninger. Oplysningerne ville gøre det muligt at afdække sammenhænge mellem de private entreprenørers størrelse og deres evne til at erhverve offentlige driftsopgaver, samt at foretage sammenligninger og vurderinger på tilbuddenes størrelser. En sådan detaljering af datamaterialet har imidlertid ikke været en del af undersøgelsens formål.

Udbuddene fordeler sig på de enkelte år og antal kommuner som vist i tabel 2. Tabellen viser fordelingen af udbud opgjort efter udbudsdatoen. Hvis udbudsdatoen ikke kendes, er licitationsdatoen anvendt.

Tabel 2 – Antal udbud og kommuner efter årstal. Tabellen angiver årstallet for de udbud der indgår i undersøgelsen og hvor mange kommuner der i de enkelte år har udbudt grønne driftsopgaver.

År	Antal udbud	Antal kommuner med udbud i de enkelte år
1998	9	6
1999	3	3
2000	25	23
2001	19	18
2002	26	15
2003 (2 mdr.)	3	3
Årstallet kendes ikke	5	5
I alt	90	59 (kommuner i alt)

De følgende analyser er udført på baggrund af de 90 udbud som undersøgelsen omfatter og er sammenfattet og præsenteret i en række tabeller. Det har ikke været muligt at finde sideløbende variable for hele datasættet og derfor bygger de følgende deldata på varierende udsnit af hele datasættet. Delmængden (n) er angivet i hvert tilfælde. Fordi forskellige delmængder er anvendt, er en del af tabellerne ikke direkte indbyrdes sammenlignelige. Ingen af de tendenser der kan udledes af tabellerne enkeltvis, modsiger dog hinanden.

Resultaterne

Udbudsformer

Undersøgelsen omfatter såvel begrænsede som offentlige udbud, herunder både EU-udbud og udbud med/uden prækvalifikation. EU-udbud er udbud, hvor kontraktsummen overskrider en på forhånd fastsat tærskelværdi. Tærskelværdien reguleres løbende for 2 år ad gangen. Den relevante tærskelværdi for drift af grønne områder var ved undersøgelsens afslutning på 1.860.600 kr. eksklusiv moms.²

I alt omfatter undersøgelsen 43 EU-udbud, hvoraf 30 er udbudt i begrænset udbud. Begrænsede EU-udbud gennemføres altid med prækvalifikation (Hørlyck 2002:47). Fordelingen af udbud vises i tabel 3. Af tabellen fremgår det, at der er flest begrænsede udbud (både over og under EU's tærskelværdi) og at der er en tendens til, at opgaver over tærskelværdien i større omfang udbydes i begrænset udbud end opgaver under tærskelværdien.

Tabel 3 – Udbudsformer. Tabellen angiver fordelingen i udbud henholdsvis over og under tærskelværdien for EU-udbud samt fordelingen i de respektive kategorier af offentlige og begrænsede udbud. Alle begrænsede EU-udbud er med prækvalifikation. Begrænsede udbud under tærskelværdien er ikke opgjort med hensyn til prækvalifikation.

Udbudsform (n=74)		Fordeling		
		Absolut (antal)	Relativ (%)	
			Alle	I kategori
EU-udbud (>1,86 mio. kr.) i alt		43	59	100
Heraf:	- Offentligt udbud	13	18	30
	- Begrænset udbud (m/ prækvalifikation)	30	41	70
Udbud (<1,86 mio. kr.) i alt		31	41	100
Heraf:	- Offentligt udbud	13	18	42
	- Begrænset udbud m/u prækvalifikation	18	23	58
I alt		74	100	-

Udbudstyper

Vi skelner i undersøgelsen mellem totaludbud, hvor samtlige grønne (evt. sammen med sorte og andre) opgaver udbydes på én gang og deludbud, som enten er geografiske (udbuddet opdeles i distrikter) eller funktionsbestemte (delopgaver udbydes særskilt) (Kommunernes Landsforening 2001). Opgaver defineret ud fra elementtype eller plejemetode f.eks. græsslåning medregnes til funktionsbestemte udbud.

Hovedtendensen i tabel 4 er at langt de fleste udbud er geografiske udbud. Lidt over halvdelen af udbuddene er geografiske udbud, mens totaludbud og funktionsbestemte udbud tegner sig næsten ligeligt for den resterende halvdel.

² Den angivne tærskelværdi er gældende for Bilag IA-tjenesteydelser i perioden 01.01.2002-31.12.2003. Gældende tærskelværdier kan findes på konkurrencestyrelsens hjemmeside www.ks.dk

Table 4 – Udbudstyper. Tabellen angiver fordelingen i udbudstyper.

Udbudstype (n=85)	Fordeling	
	Absolut (Antal)	Relativ (%)
Totaludbud	21	25
Geografiske udbud	45	53
Funktionsbestemte udbud	19	22
I alt	85	100

Af tabel 5a fremgår det, at totaludbud kun forekommer i kommuner med mindre end 50.000 indbyggere. Det samlede grønne driftsbudget i disse kommuner er i gennemsnit mindre end 5 mio. kr./år (Juul & Nuppenau 1999). Geografiske og funktionsbestemte udbud anvendes oftere i de større kommuner, som har en større samlet opgaveportefølje og hvor driftsbudgetterne er væsentlig højere – i gennemsnit mere end 20 mio. kr. /år (Juul & Nuppenau 1999).

Table 5a – Kommunestørrelse og udbudstype. Tabellen angiver fordelingen i udbud, opdelt i forhold til kommunestørrelse og udbudstype. Afvigelser i de relative fordelinger i forhold til tabel 4 skyldes afrunding af procentsatserne

Kommunestørrelse (n=85)	Fordeling i alle udbud		Fordeling i totaludbud			Fordeling i geografiske udbud			Fordeling i funktionsbestemte udbud		
	Absolut (antal)	Relativ (%)	Absolut (antal)	Relativ(%)		Absolut (antal)	Relativ(%)		Absolut (antal)	Relativ(%)	
				I kategori	alle		I kategori	Alle		I kategori	Alle
1: 0-4000 indb.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2: 4-8000 indb.	6	7	4	19	5	1	2	1	1	5	1
3: 8-16.000 indb.	16	19	9	43	11	4	9	5	3	16	4
4: 16.-30.000 indb.	12	14	5	24	6	4	9	5	3	16	4
5: 30.-50.000 indb.	21	25	3	14	4	14	31	17	4	21	5
6: 50.-100.000 indb.	18	21	0	0	0	13	29	15	5	26	6
7: > 100.000 indb.	12	14	0	0	0	9	20	11	3	16	4
I alt	85	100	21	100	24 (26)	45	100	53 (54)	19	100	23 (24)

Fordelingen af kommuner opgjort i forhold til antal indbyggere og deres andel af udbud er angivet i tabel 5b. Som det fremgår er kun 26% af de foretagne udbud gennemført i kommuner med færre end 16.000 indbyggere, selvom disse kommuner udgør langt hovedparten (69%) af de danske kommuner (i 2003). Tendensen for sammenhængen mellem kommunestørrelse og antal udbud er tydelig. Langt de fleste udbud som indgår i datasættet er således gennemført i den tredjedel af landets³ kommuner, som har mere end 16.000 indbyggere. Kommuner med mere end 16.000 indbyggere har dermed en relativ større andel af udbudene, end deres antal tilsiger. Dette kan skyldes at disse kommuner har en større opgaveportefølje og dermed et større driftsbudget end de mindste kommuner. Incitamentet for at søge besparelser gennem udbud og udlicitering vil derfor antageligt være større i disse kommuner. Det kan dog også være et udtryk for at mindre kommuner, som har færre og mindre grønne driftsopgaver, benytter sig af andre former for udbud end de som er omfattet af undersøgelsen, fx underhåndsbud.

³ 82 ud af i alt 271 kommuner (~30 %) har mere end 16.000 indb. pr. 31.12.2003. (Danmarks Statistik 2004).

Tabel 5b – Kommunestørrelse og fordeling af udbud. Tabellen angiver fordelingen af kommunestørrelser i forskellige intervaller opgjort efter antallet af indbyggere og den relative fordeling af udbud i intervallerne.

Kommunestørrelse (n=85)	Fordeling af kommuner i interval		Relativ fordeling af udbud i interval (%)
	Absolut (antal)	Relativ (%)	
1: 0-4000 indb.	9	3	0
2: 4-8000 indb.	77	28	7
3: 8-16.000 indb.	103	38	19
4: 16.-30.000 indb.	42	16	14
5: 30.-50.000 indb.	23	9	25
6: 50.-100.000 indb.	13	5	21
7: > 100.000 indb.	4	2	14
I alt	271	100 (101)	100

Vindende entreprenør

Ifølge datasættet har kommunerne afgivet kontrolbud/eget bud i 64 af de 90 afholdte udbud, svarende til 71%.

I 62 af de udbud som indgår i undersøgelsen fremgår det, om udbuddet er vundet af en offentlig eller privat entreprenør. Fordelingen er vist i tabel 6, hvoraf det også fremgår, at de offentlige entreprenører i højere grad vinder totaludbuddene, mens de private entreprenører vinder de geografiske og funktionsbestemte udbud. Af det samlede datasæt fremgår det, at når den vindende entreprenør er offentlig, er det oftest kommunen selv, der vinder opgaven. Det forekommer kun i enkelte tilfælde i datasættet, at en offentlig entreprenør vinder en opgave hos en anden offentlig myndighed.

Tendensen er, at de private entreprenører vinder de fleste udbud. I tabel 6 fremgår det, at over 2/3 af udbuddene vindes af de private entreprenører. I tabel 7, der bygger på en mindre delmængde af datasættet end tabel 6, er den tilsvarende fordeling, at de private vinder 4/5 af alle udbud. Tendensen i begge tabeller er den samme, men da tabel 6 bygger på en større delmængde end tabel 7, er de private entreprenørers andel af de vundne bud på 2/3 det bedste estimat.

Tabel 6 – Vindende entreprenør og udbudstyper. Tabellen angiver fordelingen i vindende entreprenører i forhold til udbudstype.

Entreprenør (n=62)	Fordeling, vundne udbud		Fordeling, totaludbud			Fordeling, geografiske udbud			Fordeling, funktionsbestemte udbud		
	Absolut (antal)	Relativ (%)	Absolut (antal)	Relativ (%)		Absolut (antal)	Relativ (%)		Absolut (antal)	Relativ (%)	
				I kategori	Alle		I kategori	Alle		I kategori	Alle
Offentlig	20	32	8	57	13	7	20	11	4	33	7
Privat	42	68	6	43	10	28	80	45	8	66	13
I alt	62	100	14	100	23	35	100	56	12	100	21

Kontrakternes størrelse

Datasættet giver ikke direkte adgang til størrelsen på de indgåede kontraktsummer i de gennemførte udbud. Derimod giver materialet adgang til laveste og højeste afgivne bud i 44 af de undersøgte udbud. I praksis er det ofte laveste bud der vinder opgaven og laveste bud kan således bruges som en tilnærmet værdi for kontraktsummernes efterfølgende størrelse.

Tabel 7 viser fordelingen af laveste bud omregnet til et årligt beløb. Fordelingen af laveste bud/år er opgjort på 6 intervaller som anvendes i en undersøgelse der afdækker danske anlægsgartneres incitament til og erfaringer med at byde på offentlige driftsopgaver (Balsby Nielsen et al. 2005). Tabel 7 viser desuden fordelingen i laveste bud/år i forhold til henholdsvis udbudstyper og vindende entreprenør. Tabel 7 viser, at langt de fleste kontrakter fordeler sig i intervallerne under 1,5 mio./år og er deludbud, dvs. enten funktionsbestemte eller geografiske udbud. I fordelingen af totaludbud er der derimod flere store udbud over 5 mio. kr./år.

Tabel 7 – Laveste bud/år, udbudstype og vindende entreprenør. Tabellen viser fordelingen i laveste bud/år i forhold til udbudstype og vindende entreprenør. Fordelingen i udbudstype og vindende entreprenør afviger en del fra fordelingen i tabel 6 på grund af den mindre delmængde (n=38). På grund af afrunding stemmer de relative fordelinger i tabellen ikke altid overens.

Laveste bud/år (n=38)	Alle udbud		Udbudstype									Vindende entreprenør			
	Alle udbud, Fordeling		Totaludbud, fordeling			Geografiske udbud, fordeling			Funktionsbestemte udbud, fordeling			Privat, fordeling		Offentlig, fordeling	
	Absolut (antal)	Relativ (%)	Absolut (antal)	Relativ (%)		Absolut (antal)	Relativ (%)		Absolut (antal)	Relativ (%)		Absolut (antal)	Relativ (%)	Absolut (antal)	Relativ (%)
				Alle	I kategori		Alle	I kategori		Alle	I kategori				
0-0,1 mio.	11	29	0	0	0	10	26	37	1	3	20	11	29	0	0
0,1-0,5 mio.	10	26	1	3	17	6	16	22	3	8	60	7	18	3	8
0,5-1,5 mio.	13	34	1	3	17	11	29	41	1	3	20	11	29	2	5
1,5-3 mio.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3-5 mio.	1	3	1	3	17	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0
> 5 mio.	3	8	3	8	50	0	0	0	0	0	0	0	0	3	8
I alt	38	100	6	17	100 (101)	27	71	100	5	14	100	30	79	8	21

Som det fremgår er materialet begrænset (n=38) når vi sammenholder fordelingen på laveste bud/år og vindende entreprenør. Umiddelbart viser tabel 7, at de private entreprenører hovedsageligt vinder de mindste udbud, men da materialet er begrænset er det vanskeligt at konkludere noget endeligt på dette spørgsmål. Sammenhæng mellem kontraktstørrelsen og vindende entreprenør er interessant i relation til diskussionen om mindre entreprenørers muligheder for at deltage i konkurrencen på markedet for grønne driftsopgaver. I den førnævnte undersøgelse blandt DA's medlemmer indgår blandt andet de private entreprenørers forventninger og ønsker til udbudssummens størrelse. Her foretrækker de fleste private entreprenørerne kontraktsummer på mindre end 1,5 mio. (Balsby Nielsen et al. 2005).

Kontraktperiode

Kontraktperioden på de udbudte opgaver varierer i datasættet fra 2-10 år. Den gennemsnitlige kontraktperiode er på 3½ år og den typiske kontraktlængde er 3 år. I 45 af de 70 udbud hvor vi kender kontraktperioden, er det angivet i udbudsteksten, at der er option på forlængelse af kontrakten. Længden af optionen varierer fra 1 til i alt 6 år, når alle muligheder for forlængelse indregnes. Tabel 8 viser hvordan antallet af udbuddene fordeler sig på de forskellige kontraktperioder samt den typiske længde på optionerne.

Tabel 8 – Kontraktperiode. Tabellen angiver fordelingen i kontrakternes længde og længden på den typiske option.

Kontraktperiode (n=70)	Fordeling		Typisk option på forlængelse af kontrakt (år)
	Absolut (antal)	Relativ (%)	
2 år	7	10	1-2
3 år	30	43	1-2
4 år	26	37	1-2
5 år	5	7	1
> 5 år	2	3	2
I alt	70	100	-

Sammenfatning

På baggrund af datasættet har vi angivet en række tendenser i de kommunale udbud af grønne driftsopgaver.

Undersøgelsen kan desuden sammenfattes i et oprids af det mest almindelige i markedet for grønne driftsopgaver i perioden 1997 til 2003. Det *typiske* udbud af en grøn driftsopgave i denne periode har en kontraktstørrelse i intervallet 500.000-1.500.000 kr./år, en kontraktperiode på 3-4 år med mulighed for forlængelse i 1-2 år og dækker en geografisk bestemt opgave i en mellemstor kommune (30-50.000 indbyggere). Dette *typiske* udbud vindes af en privat entreprenør i et begrænset EU-udbud.

Eksempler på udbud

I tabel 9 gengives en række eksempler på forskellige udbud fra datasættet.

Tabel 9 – Eksempler på udbud. Tabellen gengiver en række eksempler på totaludbud, geografiske udbud og funktionsbestemte udbud i forskellige kommuner i perioden 2000 til 2003.

Eksempler på totaludbud

År	Opgave	Kommune	Laveste bud (kr.)	Kontraktlængde (år)	Vindende entreprenør
2000	Park- og Vejdrift	Holstebro	21.996.222	-	Privat
2001	Parkdrift	Fredensborg – Humlebæk	12.900.000	3	Offentlig
2001	Drift af grønne områder	Kjellerup	24.444.688	5	Privat
2003	Park- og Vejdrift	Jelling	2.938.246	-	Privat

Eksempler på geografiske udbud

År	Opgave	Kommune	Laveste bud (kr.)	Kontraktlængde (år)	Vindende entreprenør
2000	6 parker	Silkeborg	1.219.475	3	Offentlig
2001	4 landsbyer i vest	Herning	4.122.647	4	Privat
2002	Udenoms arealer ved Parkskolen	Ballerup	105.552	4	Privat

Eksempler på funktionsbestemte udbud

År	Opgave	Kommune	Laveste bud (kr.)	Kontraktlængde (år)	Vindende entreprenør
2002	Legepladser	Køge	213.315	-	Privat
2002	Idrætsanlæg	Holsted	233.100	-	Privat
2001	Græsslåning	Ålborg	747.821	-	Offentlig

Kilder

- Balsby Nielsen, J., Rojahn, K.S., Randrup, T.B. & Tang, K. 2005:
Anlægsgartnere og driftsudbud – spørgeskemaundersøgelse af anlægsgartneres erfaringer med at byde på grønne driftsopgaver. *Skov & Landskab 2005*. Arbejdsrapport, in press.
- Danmarks Statistik 2004:
www.dst.dk, søgning på befolkningen og dens bevægelser efter nytilgang/bestand, område og tid.
- Hørlyck, E. 2002:
Tilbudsloven med kommentarer. 1. udg. 1 oplag. Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Juul, J.O. & Nuppenau, C. 1999:
Spørgeskemaundersøgelse i de kommunale parkforvaltninger 1999. Forskningscentret for Skov og Landskab. Upubliceret.
- Juul, J.O. & Nuppenau, C. 2000:
Den kommunale parkforvaltning. I: Skov- og Landskabskonferencen 2000. (Red J.N. Rasmussen, D.G. Christiansen): Center for Skov, Landskab og Planlægning, Hørsholm. pp. 122-126.
- Kommunernes Landsforening 2001:
Udbud og udlicitering på det tekniske område. Omfang og erfaringer. Kommuneinformation.
- Nuppenau, C. 2005:
Kommunale erfaringer med markedsorientering af den grønne driftsvirksomhed. Casestudier i syv danske kommuner, bilagsrapport, in prep.
- Randrup, T.B., Balsby Nielsen, J., Bertelsen, B.U., Binder Jensen, J.C., Damgaard, C., Nuppenau, C., Østerbye, L. & Sejr, K. 2004:
Helhedsorienteret Parkforvaltning – præsentation af servicekonceptet HelPark. Center for Skov, Landskab og Planlægning, KVL, Frederiksberg.
- www.ks.dk:
Konkurrencestyrelsens hjemmeside

Datakilder

- www.licitationen.dk:
Hjemmeside for Dagbladet Licitationen
- www.udbudsportalen.dk:
Portal om samarbejde mellem virksomheder og det offentlige, vedligeholdes af Kommunernes Landsforening og Erhvervs- og Boligstyrelsen
- COWI A/S 2003:
Liste over rådgivningsopgaver dateret 16. juni 2003
- Hedeselskabet Skov og Landskab 2003:
Liste over deltagelse i licitationer modtaget 9. maj 2003.
- Niras rådgivende ingeniører og planlæggere A/S 2003:
Liste over rådgivningsopgaver dateret 28. maj 2003

Arbejdsrapporter *Skov & Landskab*

- Nr. 1 · 2004 Etablering af løvtræ på marginale landbrugsjorder
- Nr. 2 · 2004 Sekventiel udbringning af gødning til nordmannsgran juletræer
- Nr. 3 · 2004 Metroens effekt på ansattes transportadfærd
- Nr. 4 · 2004 Æstetisk sansning og naturvidenskabelig naturforståelse
- Nr. 5 · 2004 Data om friluftsliv og turisme i regionplanlægningen og amternes forvaltning
- Nr. 6 · 2005 Status og anbefalinger for friluftsliv i forbindelse med Nationalpark Nordsjælland
- Nr. 7 · 2005 Recirkulering af aske i skove
- Nr. 8 · 2005 Biomasse til energiformål
- Nr. 9 · 2005 Forsøg på bekæmpelse af Blåtop på Randbøl Hede
- Nr. 10 · 2005 Kommunale udbud af grønne driftsopgaver 1997-2003